

OCHRANA PŘÍRODY DRUHOVÁ

2020

doc.JUDr. Ilona Jančářová, Ph.D.

OCHRANA OBECNÁ A ZVLÁŠTNÍ

OBEČNÁ OCHRANA DRUHOVÁ

- Rostliny
 - kácení stromů,
 - ochrana před invazními druhy.
- Živočichové
 - ochrana ptáků
 - živočichové neschopní v důsledku zranění či nemoci přežít ve volné přírodě,
 - ochrana před invazními druhy,
 - ochrana zvířat proti týrání.

OCHRANA OBECNÁ A ZVLÁŠTNÍ

ZVLÁŠTNÍ OCHRANA DRUHOVÁ

- Rostliny
 - zvláště chráněné druhy rostlin
 - pravidla pro obchodování s ohroženými druhy
- Živočichové
 - zvláště chráněné druhy živočichů
 - pravidla pro obchodování s ohroženými druhy
 - odpovědnost za škodu způsobenou zvláště chráněnými druhy živočichů

OBECNÁ OCHRANA

společná základní pravidla

- Všechny druhy rostlin a živočichů jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytem, který vede nebo by mohl **vést k ohrožení těchto druhů** na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí.
- Ochrana se nevztahuje na zásahy při hubení rostlin a živočichů dle zvláštních předpisů.
- Záměrné rozšíření geograficky nepůvodního druhu rostliny či živočicha do krajiny je možné jen s povolením orgánu ochrany přírody.
- Při porušení těchto podmínek je orgán ochrany přírody oprávněn rušivou činností omezit stanovením závazných podmínek.

PŘÍKLAD

Analyzujte situaci s přemnožením hlodavců na polích dle ustanovení § 5 odst. 1 ZOPK.

STROM - POJEM, VÝZNAM

- **Dřeviny** - vytrvalé rostliny se zdřevnatělým stonkem rozlišeným či nerozlišeným v kmen a korunu případně se zdřevnatělou jen spodní částí stonku
- **Strom** (arbor) je růstová forma vyšších rostlin

STROM - POJEM, VÝZNAM

Strom coby předmět vlastnických práv:

- součástí pozemku je rostlinstvo na něm vzešlé

- strom není samostatnou věcí, pokud není od pozemku oddělen
- **z.č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (NOZ)**
- specifika v zákoně o půdě (č. 229/1991 Sb.)

STROM - POJEM, VÝZNAM

Strom - součást

- lesa
- ovocného sadu
- aleje, parku
- zahrady, rozhrady
- plantáže energetických a jiných dřevin apod.

Strom rostoucí jednotlivě (solitair) popř. ve skupině stromů.

volba právního režimu

STROM - DŘEVINA ROSTOUCÍ MIMO LES

Dřevina rostoucí mimo les
je strom či keř rostoucí jednotlivě
i ve skupinách ve volné krajině
i v sídelních útvarech na
pozemcích mimo lesní
půdní fond.

**Z.č. 114/1992 Sb., o ochraně
přírody a krajiny (ZOPK)
§ 3(1) písm. i)**

STROM - DŘEVINA ROSTOUCÍ MIMO LES

**Z.č. 114/1992 Sb., o ochraně
přírody a krajiny (ZOPK)**

se vztahuje na
všechny stromy,
které nerostou v lese.

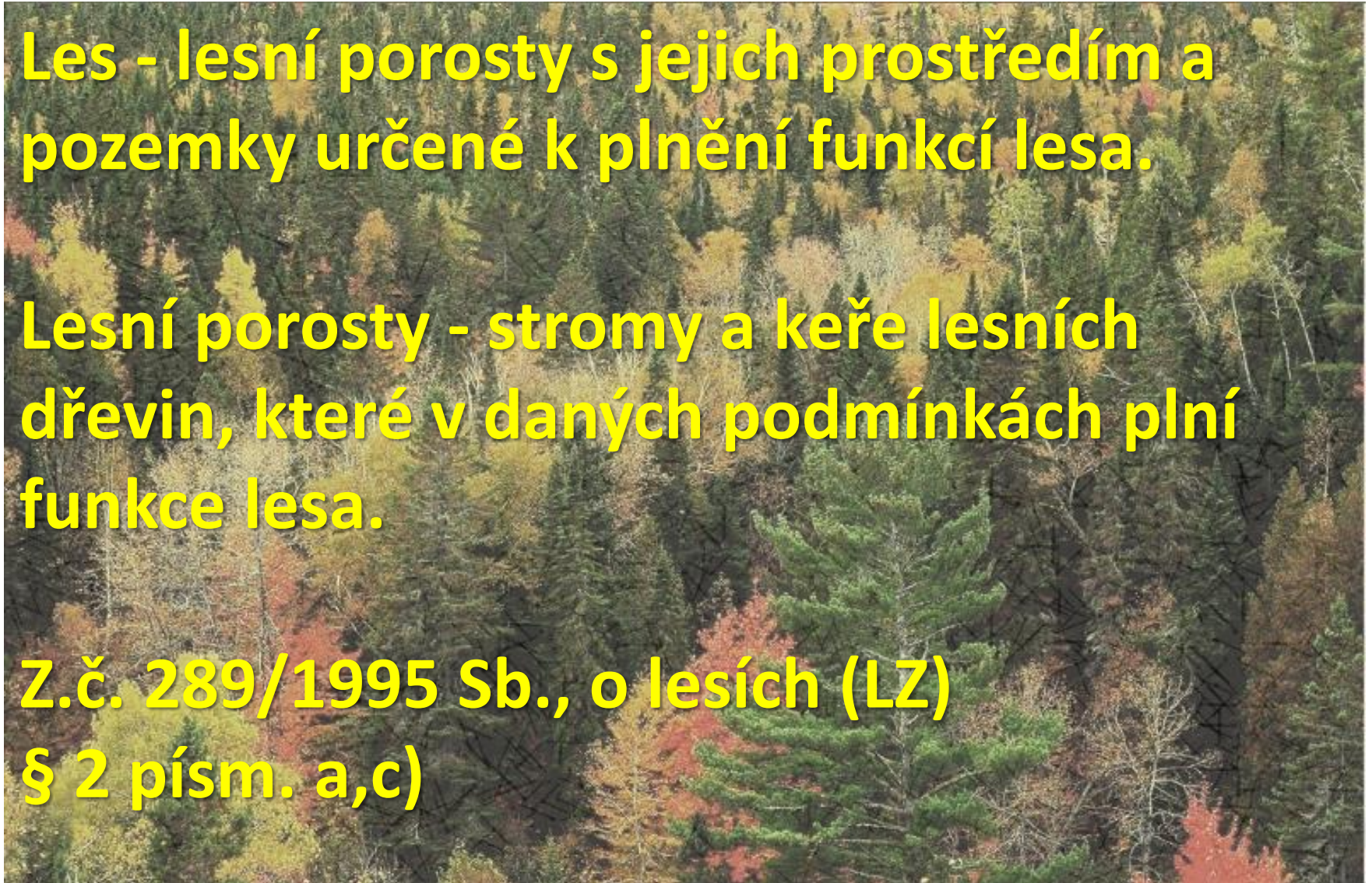

STROM - SOUČÁST LESNÍHO POROSTU

Les - lesní porosty s jejich prostředím a pozemky určené k plnění funkcí lesa.

Lesní porosty - stromy a keře lesních dřevin, které v daných podmínkách plní funkce lesa.

Z.č. 289/1995 Sb., o lesích (LZ)
§ 2 písm. a,c)

STROM - SOUČÁST LESNÍHO POROSTU

**Zákon č. 289/1995 Sb., o lesích(LZ)
se vztahuje na stromy rostoucí v lese.**

Lesy

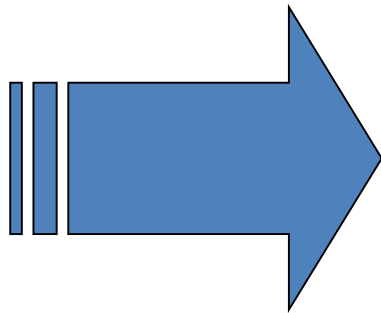
- ochranné
- zvláštního určení
- hospodářské

STROM - PRAMENY PRÁVNÍ ÚPRAVY

- ústavně právní předpisy
- soukromoprávní předpisy
- veřejnoprávní předpisy

OMEZENÍ VLASTNICKÝCH PRÁV

Omezení veřejnoprávní
- Ochrana životního prostředí

Omezení soukromoprávní
- Sousedská práva

SOUKROMOPRÁVNÍ REGULACE

Omezení vlastnického práva (NOZ § 1013)

- Strom náleží tomu, z jehož pozemku vyrůstá kmen.
- Vlastník se zdrží všeho, co působí, že odpad, voda, kouř, prach, plyn, pach, světlo, **stín**, hluk, otřesy a jiné podobné účinky (imise) vnikají na pozemek jiného vlastníka (souseda) v míře **nepřiměřené** místním poměrům a **podstatně omezují** obvyklé užívání pozemku;

SOUKROMOPRÁVNÍ REGULACE

NOZ § 1016 – plody, větve, kořeny:

- **Plody spadlé ze stromů a keřů** na sousední pozemek **náleží vlastníkovi sousedního pozemku**. To neplatí, je-li sousední pozemek veřejným statkem.
- Neučiní-li to vlastník v přiměřené době poté, co ho o to soused požádal, smí soused šetrným způsobem a ve vhodné roční době odstranit kořeny nebo větve stromu přesahující na jeho pozemek, působí-li mu to škodu nebo jiné obtíže převyšující zájem na nedotčeném zachování stromu. Jemu také náleží, co z odstraněných kořenů a větví získá.

SOUKROMOPRÁVNÍ REGULACE

NOZ § 1017 – výsadba:

- Má-li pro to vlastník pozemku **rozumný důvod**, může požadovat, aby se soused zdržel sázení stromů v těsné blízkosti společné hranice pozemků, a vysadil-li je nebo nechal-li je vzrůst, aby je odstranil. Nestanoví-li jiný právní předpis nebo neplyne-li z místních zvyklostí něco jiného, platí pro stromy dorůstající obvykle výšky přesahující 3 m jako přípustná vzdálenost od společné hranice pozemků 3 m a pro ostatní stromy 1,5 m.
- Toto ustanovení se nepoužije, je-li na sousedním pozemku les nebo sad, tvoří-li stromy rozhradu nebo jedná-li se o strom zvlášť chráněný podle jiného právního předpisu.

SOUKROMOPRÁVNÍ REGULACE

NOZ § 1021 – údržba:

- Vlastník umožní sousedovi vstup na svůj pozemek v době, rozsahu a způsobem, které jsou nezbytné k údržbě sousedního pozemku nebo k hospodaření na něm, nelze-li tohoto účelu dosáhnout jinak; soused však nahradí vlastníku pozemku škodu tím způsobenou.

SOUKROMOPRÁVNÍ REGULACE

Škoda způsobená pádem stromu

- Způsobí-li škodu věc sama od sebe, nahradí škodu ten, kdo nad věcí měl mít dohled; nelze-li takovou osobu jinak určit, platí, že jí je vlastník věci. Kdo prokáže, že náležitý dohled nezanedbal, **zproští se** povinnosti k náhradě.
- (§ 2937 OZ)

VEŘEJNOPRÁVNÍ REGULACE

- Z. č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny
 - Vyhl.č. 189/2013 Sb., o ochraně dřevin a povolování jejich kácení (ZOPK)
- Z. č. 289/1995 Sb., o lesích (LZ)
- Z. č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči (SPP)
- Z. č. 344/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu (ZPF)
- Z. č. 219/2003 Sb., o oběhu osiva a sadby
- Z.č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči

KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Péče o stromy je povinností vlastníků (ošetřování)

ZOPK § 8 **dřeviny rostoucí mimo les**
Ize kácet na základě:

- Povolení (výjimky)
 - Oznámení předem
 - Oznámení ex post
 - Úplný zákaz (výjimky)
- památné stromy

KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Povolení ke kácení uděluje:

Obecní úřad ➡ obyčejné stromy s výjimkou zvláště chráněných území (Národní parky, rezervace apod.)

Pověřený obecní úřad ➡ výjimky ze zákazů u památných stromů (s výjimkou zvláště chráněných území)

Na základě žádosti

KÁCENÍ STROMŮ PŘI VÝSTAVBĚ

- Ke kácení dřevin pro účely stavebního záměru povolovaného v územním řízení, v územním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí, ve společném územním a stavebním řízení nebo společném územním a stavebním řízení s posouzením vlivů na životní prostředí je nezbytné **závazné stanovisko orgánu ochrany přírody**. Toto závazné stanovisko vydává orgán ochrany přírody příslušný k povolení kácení dřevin. **Povolení** kácení dřevin, včetně uložení přiměřené náhradní výsadby, je-li v závazném stanovisku orgánu ochrany přírody stanovena, **vydává stavební úřad** a je součástí výrokové části rozhodnutí dle StZ.

Věc: Žádost o povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les podle § 8, odst.1 zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, a vyhlášky MŽP č. 189/2013 Sb.

1. Jméno a příjmení žadatele, datum narození *.....

Označení právnické osoby **

2. Bydliště * PSČ

Sídlo, IČ *.....

Telefon

2. Pozemek, na kterém dřevina roste, žadatel užívá a je jeho

vlastníkem * spoluvlastníkem * nájemcem * jiným oprávněným uživatelem*

parcelní číslo pozemku /KN*, PK*/ katastr

Svůj vztah k pozemku žadatel dokládá

výpisem z evidence nemovitostí *

kopíí kupní smlouvy *

kopíí nájemní smlouvy *

jiným dokladem *

.....

Souhlasy spoluvlastníků se skácením dřeviny *

.....

.....

Označené doklady musí být přiloženy k žádosti !

3. Vyjádření vlastníka v případě, že o povolení ke kácení

žádá nájemce pozemku nebo jiný oprávněný uživatel:

.....

.....

.....

.....

podpis vlastníka

* nehodící se škrtněte

** právnická osoba předloží doklad o své právní subjektivitě

4. Specifikace dřevin, které mají být káceny

druh dřeviny

přibližné stáří roků

počet jedinců

obvod kmene ve výšce 130 cm nad zemí

cm

cm

cm

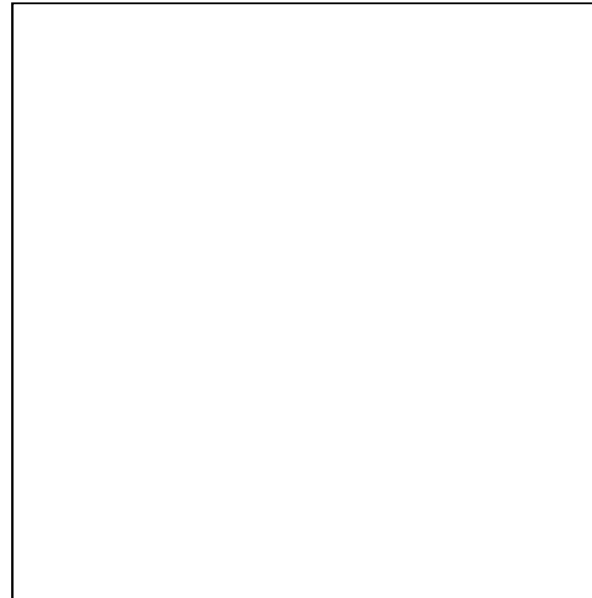
cm

cm

plocha zapojeného porostu dřevin

.....m²

Situační náčrt místa růstu dřevin:

5. Stručný popis umístění dřevin:

.....
.....
.....

6. Zdůvodnění žádosti :

.....
.....
.....

KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Kdy není třeba povolení ani oznámení:

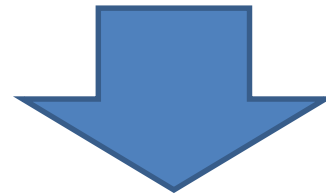
- a) pro dřeviny o obvodu kmene do 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí,
- b) pro zapojené porosty dřevin, pokud celková plocha kácených zapojených porostů dřevin nepřesahuje 40 m²,
- c) pro dřeviny pěstované na pozemcích vedených v katastru nemovitostí ve způsobu využití jako plantáž dřevin,
- d) pro ovocné dřeviny rostoucí na pozemcích v zastavěném území evidovaných v katastru nemovitostí jako druh pozemku zahrada, zastavěná plocha a nádvoří nebo ostatní plocha se způsobem využití pozemku zeleň. (**Vyhl.č. 189/2013 Sb.**, ve znění č. 222/2014 Sb.)

Strom nesmí být součástí významného krajinného prvku!

KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Kácení na základě oznámení předem (bez povolení):

- z důvodů pěstebních (obnova, výchovná probírka)
- při údržbě břehových porostů prováděné při správě vodních toků,
- k odstraňování dřevin v ochranném pásmu zařízení elektrizační a plynárenské soustavy prováděném při provozování těchto soustav,
- z důvodů zdravotních,

orgán ochrany přírody je může **pozastavit, omezit** nebo **zakázat**, pokud odporuje požadavkům na ochranu dřevin.

KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Kácení na základě oznámení ex post:

- je-li stavem dřevin zřejmě a bezprostředně ohrožen život či zdraví nebo hrozí-li škoda značného rozsahu.

Povinnost oznámit pokácení stromu orgánu ochrany přírody do 15 dnů od provedení kácení.

ZÁKAZ KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Památné stromy (§ 46 ZOPK)

- Památné stromy je **zakázáno** poškozovat, ničit a rušit v přirozeném vývoji
- kácení pouze na základě **udělení výjimky** v případech, kdy **jiný veřejný zájem převažuje** nad zájmem ochrany přírody!

PAMÁTNÉ STROMY

Jak se poznají?

- evidovány v [Ústředním seznamu ochrany přírody](#), který vede AOPK ČR
- databáze památných stromů je dostupná ze stránky <http://drusop.nature.cz>
- vyhlášeny rozhodnutím OOPK nebo veřejnoprávní smlouvou
- evidence v katastru nemovitostí (ochranné pásmo památného stromu)

ZÁKAZ KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

Zvláště chráněné druhy rostlin (§ 48)

Zákaz je poškozovat a ničit včetně jejich biotopu

ke kácení nutná **dohoda**
s OOP nebo **výjimka!**

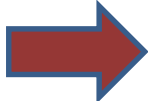
Dub pýřitý (šípák)
Quercus pubescens
(ohrožený druh)

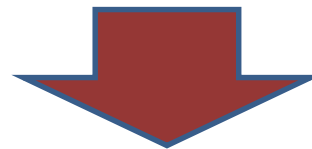

KÁCENÍ STROMŮ (ZOPK)

- Náhradní výsadba a následná péče o dřeviny po nezbytně nutnou dobu, nejvýše však na dobu pěti let.
- pouze na pozemcích ve vlastnictví žadatele nebo na jiných pozemcích se souhlasem jejich vlastníka

KÁCENÍ STROMŮ (SPP)

- Movité a nemovité věci, které jsou významnými doklady historického vývoje, životního způsobu a prostředí společnosti od nejstarších dob do současnosti lze prohlásit za kulturní památku (MK) nebo národní kulturní památku (vláda) **ochrana před poškozením**
- **Stromy** - zejména coby součásti parků
- **Ústřední seznam kulturních památek** - evidence KP

- Zásahy jen na základě **závazného stanoviska orgánu státní památkové péče (OSPP)**

KÁCENÍ LESNÍCH POROSTŮ

Těžba dříví :

- předmýtní úmyslná
- úmyslná
- nahodilá
- mimořádná

KÁCENÍ LESNÍCH POROSTŮ

Těžba dříví:

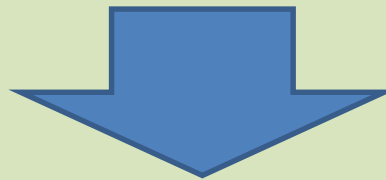
- Přednostně provádět těžbu nahodilou
- Zákaz provádět těžbu mýtní úmyslnou v lesních porostech mladších než 80 let

KÁCENÍ LESNÍCH POROSTŮ

Těžba musí být v souladu s:

- Lesním hospodářským plánem
- Lesní hospodářskou osnovou
- Na základě souhlasu odborného lesního hospodáře

Závazná celková výše těžby

VÝSADBA A ÚDRŽBA STROMŮ (ZOPK)

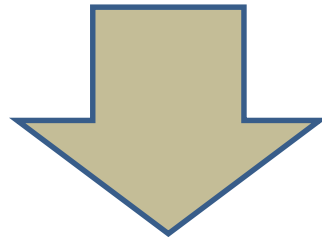
- Všechny druhy rostlin jsou chráněny před zničením, poškozováním, sběrem či odchytem, **který vede nebo by mohl vést k ohrožení** těchto druhů na bytí nebo k jejich degeneraci, k narušení rozmnožovacích schopností druhů, zániku populace druhů nebo zničení ekosystému, jehož jsou součástí.
- Při porušení těchto podmínek je **orgán ochrany přírody oprávněn rušivou činností omezit stanovením závazných podmínek.**

VÝSADBA A ÚDRŽBASTROMŮ (ZOPK)

- **Dřeviny jsou chráněny podle ZOPK před poškozováním a ničením**, pokud se na ně nevztahuje ochrana přísnější (zvláště chráněné druhy) nebo ochrana podle zvláštních předpisů (např. o rostlinolékařské péči)
- Péče o dřeviny, zejména jejich ošetřování a udržování **je povinností vlastníků**. Při výskytu nákazy dřevin epidemickými či jinými jejich vážnými chorobami, může orgán ochrany přírody uložit vlastníkům provedení nezbytných zásahů, včetně pokácení dřevin.

VÝSADBA A ÚDRŽBA STROMŮ (ZOPK)

- Záměrné rozšíření geograficky nepůvodního druhu rostliny či křížence druhů do krajiny

- jen s **povolením** orgánu ochrany přírody!

STROMY A OCHRANA LESA

- Povinnost obnovy a výchovy lesních porostů
- Povinnost zalesnit holinu do dvou let
- Povinnost vlastníka zachovávat genofond lesních dřevin
- Používat semen nebo sazenic z odpovídající přírodní lesní oblasti a z odpovídající nadmořské výšky; zvyšovat odolnost lesa
- Kvalifikovaný reprodukční materiál
- Pravidla a omezení pro holé seče
- Opatření k předcházení a zabránění působení škodlivých činitelů na les

STROMY A OCHRANA ZPF

Používání zemědělské půdy jako **plantáže dřevin**

➔ pouze půdu horší kvality

- Nejdéle po dobu 10 let;
- až po dobu 30 let, jedná-li se o výmladkovou plantáž dřevin
- Rekultivace do 1 roku od ukončení využívání

STROMY A OCHRANA ZPF

Povinnosti:

- žádost o souhlas se záměrným rozšířením geograficky nepůvodního druhu orgánu ochrany přírody

[PDF][pěstování rychle rostoucích dřevin - Právnická Fakulta](#)

[https://www.law.muni.cz/sborniky/.../PolackovaMarie HanakJakub.pdf](https://www.law.muni.cz/sborniky/.../PolackovaMarieHanakJakub.pdf) [Archiv](#) [Podobné](#)

napsal/a J HANÁK - [Související články](#)

INVAZNÍ DRUHY

Nařízení 1143/2014

- Seznam invazních druhů s významem pro EU (prováděcí nařízení EU 2016/1141)
- Národní seznam
- Regionální seznamy

INVAZNÍ DRUHY

Invazní nepůvodní druhy s významným dopadem na Unii se nesmějí záměrně:

- přivážet na území Unie,
- držet,
- chovat,
- přepravovat do, z nebo v rámci Unie
- uvádět na trh
- využívat či vyměňovat
- nechat rozmnožovat, pěstovat nebo kultivovat,
- uvolňovat do životního prostředí.

Prevenici nezáměrného zavlékání či šíření zajistí stát.

- povinnost zpracovat a implementovat národní akční plány

OCHRANA VOLNĚ ŽIJÍCÍCH PTÁKŮ

Zákazy (§ 5a, § 5b ZOPK)

- Úmyslného usmrcování nebo odchytu
- Úmyslného poškozování, ničení hnízd
- Sběru vajec
- Úmyslného vyrušování ptáků
- Držení ptáků, jejichž lov a odchyt jsou zakázány
- Zákaz prodeje, držení za účelem prodeje živých i mrtvých ptáků, částí ptáků a výrobků z nich

Povinnost prokázat původ, pokud někdo takové ptáky chová.

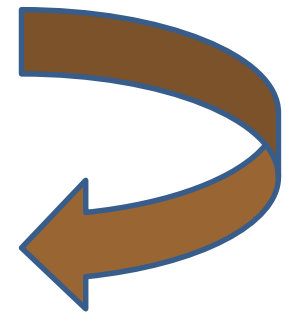
Zákazy se nevztahují na druhy ptáků, které jsou zvěří dle zákona o myslivosti

OCHRANA VOLNĚ ŽIJÍCÍCH PTÁKŮ

Odchylný postup při ochraně ptáků (§ 5b odst. 1 ZoPK)
v zájmu:

- veřejného zdraví
- veřejné bezpečnosti
- bezpečnosti leteckého provozu
- prevence závažných škod na úrodě, domácích zvířatech, lesích, rybářství, vodním hospodářství
- ochrany volně žijících živočichů, rostlin

Rozhodnutím/opatřením obecné povahy

ZRANĚNÍ A NEMOCNÍ ŽIVOČICHOVÉ

- Povinnost zajistit nezbytné ošetření nebo předat provozovateli záchranné stanice.
- Umožnit návrat zpět do přírody. (§ 5/8)
- Zvláště chráněné druhy předat bezodkladně k ošetření do záchranné stanice (§ 52/2)

OCHRANA VOLNĚ ŽIJÍCÍCH ZVÍŘAT PROTI TÝRÁNÍ

Zákon č. 246/1992 Sb., o ochraně zvířat proti týrání (§ 14 a násl.):

Je zakázáno odchytávat nebo usmrcovat volně žijící zvíře

- a)** pomocí oka, tlučky, sítě, smyčky, pytláckého oka, harpuny nebo čelistových pastí anebo pomocí obdobně zkonstruovaného zařízení,
- b)** pomocí jedovatých návnad a jedů v jakýchkoliv formách včetně plynování a vykuřování, nejde-li o případ podle odstavce 4,
- c)** do jestřábích košů a pomocí lepu,
- d)** pomocí výbušnin,
- e)** pomocí luků a samostřílů,
- f)** pomocí elektrického proudu, nejde-li o výkon práva upravený zvláštními právními předpisy a další.

Nevztahuje se na lov nebo usmrcování ryb podle zákona o rybářství, o myslivosti a hubení škodlivých organismů.

Zakázané činnosti s volně žijícími zvířaty

ZVLÁŠTNÍ OCHRANA ROSTLIN A ŽIVOČICHŮ

Kategorizace zvláště ohrožených druhů:

- a) kriticky ohrožené,**
- b) silně ohrožené,**
- c) ohrožené.**

Příloha vyhlášky č. 395/1992 Sb.

https://cs.wikipedia.org/wiki/Seznam_ohro%C5%BEen%C3%BDch_%C5%BEivo%C4%8Dich%C5%AF_v_%C4%8Cesku

ZVLÁŠTNÍ OCHRANA ROSTLIN

- chráněny ve všech podzemních a nadzemních částech ve všech vývojových stádiích,
- chráněn je i jejich biotop
- zákaz sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit jinak rušit ve vývoji
- zákaz držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny
- výjimky z ochrany ohrožených druhů rostlin

ZVLÁŠTNÍ OCHRANA ŽIVOČICHŮ

- chránění ve všech vývojových stádiích; vybraní živočichové i uhynulí
- chráněna i jejich sídla a biotop
- zákaz škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat.
- zákaz sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stádia nebo jimi užívaná sídla.
- zákaz je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

Výjimky z ochrany ohrožených druhů.

Záchranné programy zvláště chráněných druhů.

VÝJIMKY ZE ZÁKAZŮ U ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ (§ 56)

Výjimky ze zákazů lze povolit v případech, kdy

- a) jiný **veřejný zájem** převažuje nad zájmem ochrany přírody
- b) u druhů chráněných právem EU **z důvodů stanovených zákonem** (veřejné zdraví, veřejná bezpečnost prevence závažných škod aj.), neexistuje jiné uspokojivé řešení a povolovaná činnost neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu druhu z hlediska ochrany – nutno odůvodnit.

VÝJIMKY ZE ZÁKAZŮ U ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ - FORMA

- **Rozhodnutí, ale ...**
- zjistí-li se **až po zahájení řízení** dle StZ, že stavebním záměrem povolovaným v tomto řízení budou dotčeny ochranné podmínky zvláště chráněného druhu rostliny nebo živočicha stanovené v § 49 nebo 50, **a tato skutečnost nebyla před zahájením tohoto řízení známa**, lze rozhodnutí v tomto řízení vydat pouze na základě **závazného stanoviska orgánu ochrany přírody** příslušného k povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, v němž orgán ochrany přírody může stanovit případné další podmínky povolení výjimky podle odstavce .
Povolení výjimky ze zákazů u zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů včetně stanovení dalších podmínek je součástí výrokové části rozhodnutí vydávaného v řízení dle StZ.

PŘÍKLAD

Po výlovu a pracích na rekonstrukci rybníka, které se konaly v prosinci, po několika dnech vylezly z bahna škeble rybníčné. Bagry neúprosně ničily jejich stanoviště, dokud na jejich existenci nezačali poukazovat turisté, procházející kolem. Práce sice ustaly, na záchranu však škeble čekaly až do jara, mnohé samozřejmě mrazivou zimu na suchu nepřežily.

Výše uvedený způsob péče se dotkl i břehových porostů kolem rybníka, z nichž některé byly odstraněny ještě před započítím prací a některé začaly samovolně usychat následkem vypuštění rybníka.

OKRUHY PROBLÉMŮ K PŘÍKLADU

- jaký právní charakter má rybník dle vodního zákona?
- zemědělský půdní fond
- jaké jsou požadavky právní úpravy pro zbudování rybníka na zemědělské půdě?
- havarijní stav rybníka a právní požadavky na úpravu rybníka
- jaká ochrana je poskytována škebli rybníčné v režimu zákona o ochraně přírody a krajiny? Jaký by byl správný postup pro jejich záchranu, pokud měl vlastník rybníka odstranit jeho havarijní stav?
- kácení stromů

OBCHODOVÁNÍ OHROŽENÝMI DRUHY ŽIVOČICHŮ A ROSTLIN

- **Úmluva o mezinárodním obchodu ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora – **CITES** - 1975)**
- **Nařízení Rady (ES) č. 338/97** ze dne 9. prosince 1996 o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi + **změny a prováděcí nařízení**
- **Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1007/2009, o obchodování s produkty z tuleňů**
- **Zákon č. 100/2004 Sb. (zákon o obchodování s ohroženými druhy)**

OBCHODOVÁNÍ OHROŽENÝMI DRUHY

Nařízení 338/97 - definice exempláře:

Čl. 2 písm. t):

- **Jakýkoli živočišný a rostlinný jedinec**, ať živý nebo neživý, patřící k některému z druhů zařazených do přílohy A-D
- **Jakákoli jeho část nebo odvozenina**, ať tvoří součást jiného zboží či nikoli
- **Jakékoli jiné zboží**, z něhož je podle průvodních dokumentů, obalu nebo označení či etikety nebo jakýchkoli jiných příznaků patrné, že **představuje nebo obsahuje části či odvozeniny** živočichů nebo rostlin druhů A-D

Seznam druhů zařazených do příloh A - D

OBCHODOVÁNÍ OHROŽENÝMI DRUHY

Dovoz a vývoz mimo EU

DRUHY Z PŘÍLOHY A nařízení

- je zakázáno je jakkoli komerčně využívat
- k dovozu/vývozu nutné povolení **dovozní a povolení vývozní** a splnění stanovených podmínek

DRUHY Z PŘÍLOHY B nařízení

- je také zakázáno jakkoli komerčně využívat s výjimkou případů, kdy lze přesvědčivě prokázat jejich legální obstarání
- dovozní i vývozní povolení za splnění stanovených podmínek

DRUHY Z PŘÍLOHY C nařízení

- oznámení dovozu,
- vývozní povolení nebo potvrzení původu či re-export certifikát

DRUHY Z PŘÍLOHY C nařízení

- oznámení dovozu

VÝJIMKY ZE ZÁKAZU

Exempláře

- byly získány dříve, než se stala příslušná úprava účinnou, nebo byly získány před více než 50 lety;
- byly dovezeny do EU a mají být používány k účelům, které neohrožují přežití dotyčných druhů;
- jedná se o exempláře živočišných druhů narozené a odchované v zajetí nebo uměle vypěstované exempláře rostlinných druhů,
- jedná se o chov/pěstování/výzkum za účelem zachování.

POUŽITÉ ZDROJE

- Právo životního prostředí I Právní režim ochrany zvířat I. – ochrana volně žijících živočichů, obchodování s ohroženými druhy živočichů JUDr. Vojtěch Vomáčka, Ph.D., LL.M
- <https://is.muni.cz/auth/el/law/jaro2020/MP805Z/um/>
- Právní režim ochrany přírody: územní ochrana; ochrana volně rostoucích stromů a rostlin. Jakub HANÁK , PŘEDNÁŠKA jaro 2020,
https://is.muni.cz/auth/el/law/jaro2020/MP805Z/um/P9_Uzemni_ochrana_prirody_a_rostlin_2020.pdf